

ตอนที่ 3

แบบทดสอบความถนัดและความสัมฤทธิ์ผล

บทที่ 11

ธรรมชาติและการใช้แบบทดสอบความถนัด ความสามารถพิเศษและความสัมฤทธิ์ผล

เค้าโครงเรื่อง

1. ความหมายของแบบทดสอบความถนัดและความสามารถพิเศษ
2. ความหมายของความสัมฤทธิ์ผล

สาระสำคัญ

1. ความถนัดและความสามารถพิเศษ หมายถึง ความสามารถเฉพาะตัวของบุคคลที่จะมีในอนาคตเพื่อจัดคนให้เหมาะสมกับงาน
2. ความสัมฤทธิ์ผล หมายถึง ระดับความสามารถที่มีอยู่ในตัวโดยสร้างขึ้นมาวัดในสิ่งที่ต้องการจะวัดอย่างเฉพาะเจาะจง

วัตถุประสงค์ของการเรียน

1. สามารถบอกได้ว่าความถนัดและความสามารถคืออะไร
2. สามารถบอกได้ว่าความสัมฤทธิ์ผลคืออะไร
3. บอกความแตกต่างของความถนัด ความสามารถพิเศษ และความสัมฤทธิ์ผล

ได้

ในบทนี้จะกล่าวถึงแบบทดสอบความถนัด ความสามารถพิเศษ และความสัมฤทธิ์ผล ว่าสร้างขึ้นเพื่ออะไร และนำมาใช้เมื่อใด

1. ความหมายของแบบทดสอบความถนัดและความสามารถพิเศษ

คำว่า ความถนัด (Aptitude) เป็นคำที่มักจะหมายถึงความสามารถเฉพาะตัวของบุคคลที่จะมีในอนาคต ส่วนความสัมฤทธิ์ผล (achievement) มักจะหมายถึงระดับความสามารถที่มีอยู่เรียบร้อยแล้ว หรืออาจกล่าวได้อย่างง่าย ๆ คือ การวัดความถนัดนั้นจะเฟื่องไปถึงในอนาคต ส่วนความสัมฤทธิ์ผลนั้นเป็นเรื่องของอดีต แบบทดสอบความถนัด และความสัมฤทธิ์ผลนี้อาจจะแยกออกจากกันได้จากการศึกษาของ Carroll (1973) ที่ทำการทดสอบนักเรียนกลุ่มหนึ่งเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศในคอนก่อนเข้าเรียนภาษาต่างประเทศได้ทำการทดสอบทั้งในด้านความถนัดและความสัมฤทธิ์ผลในการเรียนจากแบบทดสอบหลังจากที่นักเรียนกลุ่มนี้เรียนจบหลักสูตรแล้ว ทั้งการทดสอบความถนัด ความสัมฤทธิ์ผลได้ถูกทดสอบใหม่ ปรากฏว่าคะแนนของการทดสอบจากความสัมฤทธิ์ผลเปลี่ยนแปลงในขณะที่คะแนนในด้านความถนัดไม่เปลี่ยนแปลง

ในการวัด “ความถนัด” ของคนทั่ว ๆ ไปนั้น เพราะเหตุผลทางเศรษฐกิจและการแนะแนวอาชีพตลอดจนการจัดบุคคลให้เหมาะสมกับงาน ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบจะทำให้ผู้แนะแนวแนะนำงานที่เหมาะสมให้ได้

ในแบบทดสอบสติปัญญาที่เราได้รู้จักในบทก่อน ๆ อาจกล่าวได้ว่าเป็นแบบทดสอบความถนัดทั่ว ๆ ไป ทั้งนี้เพราะมันสามารถวัดสถานการณ์ตลอดจนความสามารถโดยทั่ว ๆ ไป ในขณะที่แบบทดสอบความถนัดเป็นการทดสอบความสามารถเฉพาะอย่าง

แรงผลักดันที่สำคัญที่อยู่ภายใต้การพัฒนาการของความสามารถพิเศษในครั้งแรกของศตวรรษนี้ ก็คือการเจริญเติบโตของแบบทดสอบ ซึ่งทำให้ไปมีบทบาทต่อวงการธุรกิจและอุตสาหกรรม ดังนั้นจึงเกิดความรู้สึกว่าแบบทดสอบสามารถช่วยจัดคนให้เหมาะสมกับงานแล้วจะให้ประโยชน์กับทั้งนายจ้างและลูกจ้าง ตลอดจนอัตราค่าจ้างด้วย ในระหว่างปี 1930 เมื่อมีความสนใจเกี่ยวกับความสำคัญของนายจ้างและลูกจ้างตลอดจนความสำคัญกับการวัดความสามารถพิเศษอื่น ๆ เพื่อใช้ในการแนะแนวอาชีพ การเลือกงานให้เหมาะสมกับคนตลอดจนการวางตัว จึงได้พยายามที่จะหาเครื่องมือมาใช้เพื่อการนี้

ความแตกต่างของแต่ละบุคคล นอกจากจะเป็นตัวการสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการกระทำต่าง ๆ แล้ว สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของแบบทดสอบกับเกณฑ์จากภายนอกก็สามารถที่จะได้รับอิทธิพลจากสถานการณ์ที่แบบทดสอบนั้นทดสอบตลอดจนกลุ่มของบุคคลที่ถูกทดสอบด้วยเช่นกัน ตัวอย่างเช่น ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางเครื่องยนต์กับงานที่กระทำจริง ๆ อาจจะต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ถ้าเราทดสอบกับคนจำนวนน้อย หรือทดสอบกับผู้หญิง นอกจากนี้แล้วยังมีเรื่องของความสนใจ ความคงที่ของอารมณ์ ระดับของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

และคุณค่า ก็มีผลทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างกลุ่มของบุคคลได้เช่นเดียวกัน ซึ่งสถานการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ซึ่งถูกรู้จักในฐานะของ “moderator variables” สามารถจะมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบและเกณฑ์ปกติจากภายนอกได้ด้วย เพราะฉะนั้นความเที่ยงตรงของแบบทดสอบก็ผันแปรไปตามสถานการณ์ได้เช่นกัน

ในแบบทดสอบความถนัดและความสามารถพิเศษนั้นในตอนแรกได้มีการทดสอบโดยการให้กระทำกับอุปกรณ์จริง ๆ ซึ่งลักษณะแบบนี้อาจจะเป็นตัวกระตุ้นทำให้เกิดความสนใจดีกว่า การทดสอบในกระดาษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าผู้ถูกทดสอบมีปัญหาในด้านการอ่านและโดยปกติมักจะทำการทดสอบที่ละคนดังนั้นค่าของความเที่ยงตรงมักจะสูงในขณะที่ค่าของความน่าเชื่อถือจะต่ำเมื่อเทียบกับการทดสอบในกระดาษ แต่ค่าใช้จ่ายก็จะสูงกว่าเช่นเดียวกันแต่อย่างไรก็ตามการทดสอบที่มีการลงมือกระทำจริง ๆ โดยการทำกับตัวอย่างงานเล็กน้อย ๆ ก็ได้รับการพิจารณาว่าเป็นการทดสอบที่มีประโยชน์ในแง่ของการทดสอบความสามารถ

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1

ถูก-ผิด ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูก และ × หน้าข้อความที่ผิด

- 1. ความถนัดเป็นเรื่องของความสามารถที่ผ่านมาแล้ว
- 2. ถ้าเรียนหรือฝึกเพิ่มขึ้นความถนัดจะเพิ่มขึ้น
- 3. ความแตกต่างของแต่ละบุคคลทำให้ความถนัดและความสามารถพิเศษต่างกัน
- 4. เรานิยมทดสอบความถนัดในเรื่องต่าง ๆ โดยใช้อุปกรณ์จากที่เป็นจริง
- 5. ผลที่ได้จากการทดสอบความถนัดจากกระดาษจะได้ค่าความน่าเชื่อถือต่ำ

2. แบบทดสอบความสัมฤทธิ์ผล

จากที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่าแบบทดสอบความสัมฤทธิ์ผลจะเกี่ยวข้องกับการทดสอบความสามารถที่มีอยู่แล้วในตนเอง ทั้งนี้เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจว่าบุคคลนั้นควรจะเรียนต่อไปหรือหยุดการเรียน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีลักษณะแนวทางเพื่อใช้ในการตัดสินใจนั้น ๆ แบบทดสอบความสัมฤทธิ์ผลต่างไปจากการทดสอบสติปัญญา ความสามารถพิเศษและบุคลิกภาพ ในฐานะที่แบบทดสอบความสัมฤทธิ์ผลจะสร้างขึ้นมาวัดในสิ่งที่เขาต้องการจะวัดโดยตรง ในแบบทดสอบสติปัญญาจะไม่ใช่เป็นการวัดโดยตรงนั่นคือ ลักษณะที่ต้องการจะวัด ถูกนำมา

จากการกระทำหรืออื่น ๆ ในการวัดความสัมฤทธิ์ผลในระยะแรก ๆ นั้นมักนิยมการสอบปากเปล่าในการประเมินผลการเรียนของนักเรียนจนถึงในกลางศตวรรษที่ 19 จึงได้มีการนำเอาวิธีการเขียนตอบมาใช้ในการประเมินผลโดยมีการให้คะแนนอย่างมีหลักเกณฑ์ แบบทดสอบแรกที่ใช้วัดความสัมฤทธิ์ผลเป็นของ George Fisher (1864) และคนต่อมาคือ J.M. Rice (1895) ในการสร้างแบบทดสอบที่เป็นปรนัยการทดสอบความสามารถในการสะกดคำของเด็กในโรงเรียน และได้มีการพัฒนาแบบทดสอบต่อมาเรื่อย ๆ จนในระยะหลังแบบทดสอบความสัมฤทธิ์ผลได้ถูกสร้างและนำมาใช้โดยทั่ว ๆ ไป เช่น Stanford Achievement Test (1923), Iowa High School Content Examination (1925)

การนำแบบทดสอบความสัมฤทธิ์ผลมาใช้นั้นเพื่อที่จะต้องการดูว่าผู้ถูกทดสอบนั้นทราบเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องเฉพาะอย่างนั้นอย่างไรบ้าง และเขาทำได้ดีเพียงใด ผลจากการทดสอบช่วยให้ผู้ปกครองและนักเรียนได้ทราบถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว โดยปกติแล้วจากผลทำให้เป็นแรงกระตุ้นการเรียนรู้ ช่วยให้ครูและทางโรงเรียนได้ข้อมูลเพื่อที่จะได้จัดการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรและเป็นการประเมินผลการสอนไปด้วยในตัว ในบางครั้งแบบทดสอบความสัมฤทธิ์ผลไม่ได้วัดทุกสิ่งทุกอย่างตามปรัชญาของการศึกษา แบบทดสอบความสัมฤทธิ์ผลไม่ใช่จะวัดตัวแปรทุกตัวที่เราต้องการไม่ว่า การคิด ความสนใจ ความสามารถเฉพาะอย่าง ความสนุกสนานในการอ่าน เรียนรู้ที่จะเรียนเพื่อให้เข้าใจถึงสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ หรือพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หรือการแข่งขันภายในสังคม แต่สิ่งที่แบบทดสอบให้ นั่นคือความเข้าใจในสิ่งที่เขากระทำอย่างถูกต้อง (Levine, 1976)

แบบทดสอบที่ครูสร้าง (Teacher-Made Test) และแบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นต่างไปจากการทดสอบมาตรฐานทั้งนี้เพราะแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นนั้นเฉพาะเจาะจงในเนื้อหาขึ้นอยู่กับครูแต่ละคน แต่ละชั้นเรียน และเนื้อหาทันสมัยอยู่เสมอ นั่นคือแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบที่สะท้อนให้เห็นถึงการศึกษาในปัจจุบันของแต่ละโรงเรียน ในทางตรงข้ามแบบทดสอบมาตรฐานจะสร้างขึ้นมาจากเนื้อหาทั่ว ๆ ไปโดยสร้างจากส่วนที่เหมือน ๆ กันของโรงเรียนต่าง ๆ โดยผู้เชี่ยวชาญ แต่อย่างไรก็ตามแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นหรือแบบทดสอบมาตรฐานอาจจะใช้แทนกันได้โดยขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของชั้นเรียนหรือโรงเรียนนั้น ๆ เป็นไปได้ที่แบบทดสอบมาตรฐานอาจจะไม่ได้วัดตามวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างของแต่ละโรงเรียน ในกรณีเช่นนี้แบบทดสอบมาตรฐานชุดอื่นหรือแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นควรได้รับการพิจารณา

แบบทดสอบมาตรฐานมีส่วนที่เหนือกว่าแบบทดสอบที่ครูสร้างตามที่แบบทดสอบมาตรฐานถูกสร้างขึ้นด้วยความระมัดระวัง มีเนื้อหากว้างขวาง และมีกฎเกณฑ์ปกติ ดังนั้น

จึงสามารถใช้ในการเปรียบเทียบผู้ถูกทดสอบสำหรับการจัดชั้นเรียน และประเมินผลหลักสูตรที่ต่างกันได้โดยการทดสอบกับกลุ่มและโรงเรียนที่ต่างกัน ตลอดจนประเมินความสำเร็จในการสอนเด็กนักเรียนของครูได้อีกด้วย นอกจากนี้แล้วแบบทดสอบมาตรฐานยังช่วยให้ทราบได้ว่าหลังจากที่เรียนมาแล้ว นักเรียนได้อะไรเพิ่มขึ้นหรือมีการดีขึ้นในด้านการเรียนหรือไม่โดยการทดสอบ ตั้งแต่ตอนเริ่มแรกว่านักเรียนรู้อะไรบ้าง และหลังจากที่ครูสอนไปแล้วนักเรียนได้อะไรเพิ่มขึ้นบ้างได้อีกด้วย

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2

ถูก-ผิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความที่ถูก และ × ลงหน้าข้อความที่ผิด

- 1. ในระยะแรกเรานิยมทดสอบความสัมฤทธิ์ผลโดยให้ปากเปล่า
- 2. Fisher เป็นคนแรกที่สร้างแบบทดสอบความสัมฤทธิ์ผล
- 3. แม้จะเรียนมากขึ้นก็ไม่ทำให้ผลการเรียนดีขึ้น
- 4. ผลของความสัมฤทธิ์ผลที่ครูได้จะช่วยให้ทราบถึงผลของการเรียนของเด็ก
- 5. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นสามารถใช้แทนแบบทดสอบมาตรฐาน

สรุป

แบบทดสอบความถนัดและความสามารถพิเศษถูกสร้างขึ้นเพื่อวัดความสามารถเฉพาะตัวที่จะมีในอนาคต ทั้งนี้เพื่อจัดคนให้เหมาะสมกับงาน อันเป็นผลเนื่องมาจากการเติบโตของธุรกิจและอุตสาหกรรม ซึ่งจะให้ประโยชน์กับทั้งนายจ้างและลูกจ้าง ตลอดจนค่าจ้างด้วย นอกจากนี้แล้วนักจิตวิทยายังใช้แบบทดสอบนี้เพื่อการแนะแนวอาชีพ การเลือกงานให้เหมาะสมกับคนด้วย

แบบทดสอบความสัมฤทธิ์ผลจะเกี่ยวข้องกับการทดสอบความสามารถที่มีอยู่ในตัวเองเพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจ คน ๆ นั้นควรจะเรียนต่อไปหรือหยุดเรียน โดยที่แบบทดสอบความสัมฤทธิ์ผลจะสร้างโดยเฉพาะเจาะจงตามลักษณะที่ต้องการจะทดสอบเท่านั้น ข้อมูลที่ได้นั้นจะเป็นตัวช่วยให้ครูและนักเรียนได้ทราบถึงสิ่งที่ควรจะปรับปรุงแก้ไข หรือกระตุ้นในการเรียนอย่างไร

แบบฝึกหัด

ให้นักศึกษาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความที่ถูก และเขียน × ลงหน้าข้อความที่ผิด

- 1. แบบทดสอบความถนัดมีไว้เพื่อใช้ในการแนะแนวอาชีพเท่านั้น
- 2. แบบทดสอบเกี่ยวกับศิลปะ ไม่จัดอยู่ในแบบทดสอบความถนัด
- 3. แบบทดสอบความสัมฤทธิ์ผลชุดแรกเป็นผลงานของธอร์นไดค์
- 4. แบบทดสอบความถนัด และความสัมฤทธิ์ผล คือแบบทดสอบอันเดียวกัน
- 5. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบความสัมฤทธิ์ผลอย่างหนึ่ง
- 6. แบบทดสอบความสามารถมักใช้ในการแนะแนวอาชีพในวงการธุรกิจเท่านั้น
- 7. ความสัมฤทธิ์ผลเกี่ยวโดยตรงกับสติปัญญา
- 8. คนที่มีสติปัญญาเท่านั้นจึงจะมีความถนัดดีได้
- 9. แบบทดสอบที่ครูสร้างดีกว่าแบบทดสอบมาตรฐานเพราะทันสมัยกว่า
- 10. ความถนัดมีความเกี่ยวข้องกับความสัมฤทธิ์ผล